

Kontrolní závěr z kontrolní akce

25/22

Peněžní prostředky vynakládané Ministerstvem průmyslu a obchodu na podporu startupů

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2025 pod číslem 25/22. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Stanislav Koucký.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky poskytované Ministerstvem průmyslu a obchodu na podporu startupů byly vynakládány účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále také „MPO“);
Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest, Praha (dále také „CzechInvest“).

Kontrola byla prováděna u kontrolovaných osob v období od září 2025 do května 2026.

Kontrolováno bylo období od roku 2021 do roku 2025, v případě věcných souvislostí i období předcházející a období do ukončení kontroly.

Kolegium NKÚ na svém XI. jednání, které se konalo dne 20. července 2026,

schválilo usnesením č. 10/XI/2026

kontrolní závěr v tomto znění:

Podpora startupů

ZÁKLADNÍ FAKTA

914 mil. Kč

Výše prostředků poskytnutých
CzechInvestu od MPO na realizaci
pěti projektů

1 388

Podpořených subjektů
v rámci pěti projektů

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI

3 z 5

Počet kontrolovaných projektů, u kterých
MPO nesledovalo dopady poskytnutých
prostředků

1 z 5

Počet kontrolovaných projektů, u kterých
MPO sice nastavilo systém sledování
dopadů, ale v praxi nevyžadovalo jeho
naplňování

1 z 5

Počet kontrolovaných projektů, u kterých
MPO nastavilo systém sledování dopadů
poskytnutých prostředků

21 mil. Kč

Peněžní prostředky nevhodně
vynaložené na provizi a DPH za využívání
služeb agentury práce

NKÚ na základě výsledků kontroly doporučuje MPO nastavit systém sledování dopadů poskytnutých prostředků, důsledně vyžadovat jeho naplňování a na základě získaných údajů hodnotit účelnost, hospodárnost a efektivnost poskytovaných peněžních prostředků.

I. Shrnutí a vyhodnocení

- 1.1 NKÚ se při kontrole zaměřil na peněžní prostředky vynaložené Ministerstvem průmyslu a obchodu na podporu startupů prostřednictvím příspěvkové organizace Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest. NKÚ prověřil peněžní prostředky ve výši 914 mil. Kč. Tento objem zahrnoval jak peněžní prostředky ze státního rozpočtu, tak i ze zdrojů EU poskytnutých ČR v rámci *Národního plánu obnovy* a operačního programu *Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost* (dále také „OP PIK“).
- 1.2 Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky poskytované MPO na podporu startupů byly vynakládány účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy. NKÚ u MPO prověřoval jeho postup jako poskytovatele podpory a u CzechInvestu jeho postup jako příjemce podpory a subjektu zajišťujícího realizaci podpory startupům jako konečným příjemcům.
- 1.3 **MPO poskytlo CzechInvestu peněžní prostředky na podporu startupů. Podpora měla přispět k úspěšnému zakládání nových podnikatelských subjektů, k jejich zahraniční expanzi, posílení růstu a inovací a testování nových technologií. Zda došlo nebo dochází k naplnění stanovených cílů podpory, MPO u většiny kontrolovaných projektů nesledovalo.**
- U podpory z *Národního plánu obnovy* ve výši 276 mil. Kč MPO sledovalo pouze počet podpořených subjektů, tedy ukazatel, který o efektech podpory nic nevypovídá.**
- U podpory poskytnuté z OP PIK ve výši 195 mil. Kč nastavilo MPO sledování přínosů. Vzhledem k tomu, že MPO má údaje pouze od necelé poloviny podpořených startupů, je CzechInvestem pozitivně hodnocený přínos podpory zkreslený.**
- Jediným kontrolovaným projektem, u kterého MPO přínosy sleduje, je projekt *Technologická inkubace* financovaný ze státního rozpočtu, na jehož realizaci MPO poskytlo CzechInvestu 443 mil. Kč.**
- Podporu startupů z peněžních prostředků státního rozpočtu zajišťoval CzechInvest prostřednictvím zaměstnanců agentury práce¹, což vedlo k nehospodárným výdajům ve výši 21 mil. Kč.**
- 1.4 Toto celkové vyhodnocení se opírá o následující skutečnosti zjištěné v kontrole:
- a) MPO u projektů *Podpora podnikavosti, Internacionalizace a Digitální regulační pískoviště (sandbox)*, které financovalo v rámci *Národního plánu obnovy*, stanovilo pouze kvantitativní výstupový ukazatel spočívající v počtu podpořených subjektů. Tento ukazatel nehodnotil vliv podpory na splnění cíle projektů spočívajícího zejména v rozvoji podnikání, mezinárodní expanzi nebo testování nových technologií podpořených startupů. MPO u uvedených projektů nenastavilo žádné ukazatele umožňující vyhodnotit skutečné přínosy a dopady podpory ani nevytvořilo systém jejich monitoringu ([viz odst. 4.1–4.10](#)).

¹ Agentura práce je specifickým subjektem pracovního práva, který vystupuje jako zaměstnavatel, avšak její zaměstnanci vykonávají práci pro jiný subjekt, který jim zadává úkoly a řídí jejich práci.

- b) MPO u projektu *Podpora startupů* financovaného z operačního programu *Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost* systém monitoringu podpořených startupů nastavilo prostřednictvím zpráv o udržitelnosti, které CzechInvest formálně předkládal a MPO schvalovalo. Tyto zprávy obsahovaly indikátory umožňující sledovat dopady podpory, avšak informace uváděné CzechInvestem nebyly úplné, protože údaje poskytla méně než polovina podpořených startupů. Povinnost podpořených startupů poskytovat údaje o přínosech podpory nebyla ze strany CzechInvestu důsledně vymáhána a sankční mechanismy CzechInvest nevyužíval, přestože je u konečných příjemců nastavil. MPO přesto tyto neúplné zprávy schvalovalo, aniž by zajistilo nápravu, a nemělo tak k dispozici údaje pro průkazné vyhodnocení dopadů podpory na podpořené subjekty ([viz odst. 4.11–4.19](#)).
- c) MPO u projektu *Technologická inkubace* zavedlo systém monitoringu, který uložil CzechInvestu i podpořeným startupům pravidelně vykazovat průběžné, závěrečné i následné výsledky a dopady projektu. CzechInvest se souhlasem MPO zajišťoval klíčové činnosti projektu *Technologická inkubace*, který byl zaměřen na vznik a rozvoj začínajících inovativních podniků, převážně prostřednictvím zaměstnanců agentury práce, a to dlouhodobě. Takový postup vyvolával dodatečné náklady spočívající v provizi agentury práce a DPH, které v kontrolovaném období činily 21 mil. Kč. NKÚ je z hlediska nakládání s peněžními prostředky vyhodnotil jako nevhodně vynaložené. Tyto náklady uhradil CzechInvest se souhlasem MPO. MPO tak porušilo svou povinnost, danou ustanovením § 39 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., působit při řízení příspěvkové organizace tak, aby vynakládání výdajů bylo co nejvhodnější ([viz odst. 4.20–4.34](#)).

II. Informace o kontrolované oblasti

- 2.1 Podpora startupů je součástí státní politiky a je uvedena ve strategických dokumentech státu zaměřených na rozvoj podnikání, inovací a konkurenceschopnosti České republiky.
- 2.2 V době kontroly NKÚ neexistovala jedna ucelená, mezinárodně uznávaná definice startupu. V dokumentu *Analýza podpory startupového prostředí v Česku*², který zpracovalo MPO společně s CzechInvestem, Úřadem vlády České republiky a Českou startupovou asociací v září 2025, bylo uvedeno, že startupy představují mladé, inovativní společnosti, které se vyznačují snahou o rychlý růst a rozvoj škálovatelného obchodního modelu. Obvykle působí v dynamických technologických odvětvích, jako jsou umělá inteligence, biotechnologie či fintech³. Díky své flexibilitě, schopnosti rychle testovat

² Ministerstvo průmyslu a obchodu: *Analýza podpory startupového prostředí v Česku* [online], 2025 [cit. 30. 3. 2026]. Dostupné z: https://mpo.gov.cz/assets/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/2025/9/Analiza_startupu.pdf.

³ Jako „fintech“ jsou označovány společnosti, které vyvíjí služby v oblasti technologií pro finanční trhy. Finanční technologie. Wikipedie: otevřená encyklopedie [online]. Poslední aktualizace: 19. 2. 2025. [cit. 29. 6. 2026]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Finan%C4%8Dn%C3%AD_technologie.

nové nápady a přitahovat talent i kapitál hrají klíčovou roli v transferu výsledků výzkumu do komerčních produktů a ve vytváření nových tržních segmentů.

- 2.3 MPO je ústředním orgánem státní správy mimo jiné pro věci malých a středních podniků a pro průmyslový výzkum, rozvoj techniky a technologií⁴.
- 2.4 Podporu startupů a začínajících podnikatelů MPO stanovilo jako jednu ze čtyř klíčových aktivit, které má zajišťovat jemu podřízená státní příspěvková organizace CzechInvest⁵.
- 2.5 MPO poskytlo CzechInvestu v kontrolovaném období na realizaci podpory startupů peněžní prostředky jak ze státního rozpočtu, tak ze zdrojů Evropské unie s tím, že MPO vystupovalo v roli poskytovatele podpory a CzechInvest v roli příjemce podpory a poskytovatele podpory konečným příjemcům (subjektům zahrnující startupy, začínající podnikatele, studenty).

Tabulka č. 1: Přehled programů, ze kterých MPO umožnilo CzechInvestu čerpat podporu

Název programu	Období realizace	Forma podpory	Zdroj financování
Program „The Country for the Future“	2019 až 2028	Účelová podpora z podprogramu 1 „Start-upy“	Státní rozpočet
Národní plán obnovy	2021 až 2026	Dotace z komponenty č. 1.4 „Digitální ekonomika a společnost, inovativní startupy a nové technologie“, investice č. 8, 10, 11	EU
Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	2014 až 2020	Dotace z programu „Marketing“	EU
Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost 2021–2027	2021 až 2027	Dotace z podporované aktivity „Poradenství“	EU

Zdroj: vypracoval NKÚ.

- 2.6 MPO odpovídalo zejména za nastavení zaměření, forem a podmínek podpory a za poskytování peněžních prostředků ze státního rozpočtu i evropských zdrojů. U podpory financované z evropských zdrojů bylo MPO zodpovědné za vykazování plnění stanovených cílů Evropské komisi. Ze zákona⁶ je MPO povinné sledovat a vyhodnocovat hospodárnost, efektivnost a účelnost vynakládání výdajů ve své kapitole.
- 2.7 U realizovaných projektů na podporu startupů MPO pověřilo CzechInvest zejména přípravou a vyhlašování výzev, hodnocením, výběrem konečných příjemců podpory, vydáváním právních aktů vybraným konečným příjemcům a poskytováním finanční a nefinanční podpory. Současně CzechInvest vykonával monitorovací a kontrolní činnost

⁴ Dle ustanovení § 13 zákona České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

⁵ Stanoveno ve statutu Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest, který byl vydán rozhodnutím č. 132/2019 ministra průmyslu a obchodu dne 13. prosince 2019.

⁶ Ustanovení § 39 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

ve vztahu k realizovaným projektům a vykazoval dosažené výstupy MPO jako poskytovateli podpory.

III. Rozsah kontroly

- 3.1 NKÚ kontroloval období od roku 2021 do roku 2025, v případě věcných souvislostí i období předcházející a období do ukončení kontroly.
- 3.2 NKÚ se v kontrole zaměřil na podporu startupů, kterou MPO realizovalo prostřednictvím státní příspěvkové organizace CzechInvest. Jednalo se o pět projektů, na jejichž realizaci MPO poskytlo v kontrolovaném období CzechInvestu peněžní prostředky ve výši 913 868 278 Kč jak ze státního rozpočtu, tak ze zdrojů EU.

Tabulka č. 2: Přehled projektů vybraných ke kontrole

Název projektu	Zdroj financování	Realizace projektu	Poskytnuto (v Kč)
Technologická inkubace	Program The Country for the Future, podprogram 1 „Start-upy“	2021–2028	443 213 732
Podpora podnikavosti	Národní plán obnovy, komponenta č. 1.4, investice č. 8	2024	10 526 328
Internacionalizace	Národní plán obnovy, komponenta č. 1.4, investice č. 10	2024–2026	195 000 000
Digitální regulační pískoviště (sandbox)	Národní plán obnovy, komponenta č. 1.4, investice č. 11	2025–2026	69 846 354
Podpora startupů	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	2016–2022	195 281 864
Celkové peněžní prostředky poskytnuté MPO CzechInvestu			913 868 278

Zdroj: vypracoval NKÚ.

- 3.3 NKÚ do kontroly nezahrnul peněžní prostředky z operačního programu *Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost* (dále také „OP TAK“), neboť v kontrolovaném období let 2021 až 2025 CzechInvest žádné peněžní prostředky z tohoto operačního programu nečerpal.
- 3.4 V rámci kontroly u MPO se NKÚ zaměřil na plnění stanovených cílů jednotlivých projektů, na nastavení a kontrolu plnění podmínek podpory stanovených ze strany MPO CzechInvestu a kontrolu využívání poskytnutých peněžních prostředků. Dále se zaměřil na posouzení nastavení a plnění indikátorů výstupů, výsledků a dopadů kontrolovaných projektů a rovněž na posouzení, zda MPO jako poskytovatel podpory vytvořilo podmínky pro následný monitoring podpořených startupů a pro následné vyhodnocení přínosů a dopadů poskytnuté podpory a zda vyžadovalo plnění těchto podmínek.
- 3.5 V rámci kontroly u CzechInvestu se NKÚ zaměřil na plnění stanovených podmínek podpory a plnění cílů a indikátorů projektů, které CzechInvestu stanovilo MPO. U vzorku

deseti startupů (pěti podpořených z projektu *Technologická inkubace*⁷ a pěti podpořených z projektu *Internacionalizace*⁸) NKÚ prověřoval, zda CzechInvest postupoval při hodnocení a výběru podpořených startupů transparentně a zda a jak kontroloval způsobilost, účelnost a hospodárnost výdajů vynaložených podpořenými startupy. U vzorku tří veřejných zakázek s nejvyšší hodnotou plnění NKÚ prověřil, zda CzechInvest postupoval při výběru dodavatelů v souladu se zásadami transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. NKÚ se rovněž u CzechInvestu zabýval systémem monitoringu podpořených startupů a plněním povinnosti vedení oddělené účetní evidence a finančního zúčtování poskytnuté podpory.

- 3.6 NKÚ při kontrole použití peněžních prostředků prověřoval, zda MPO prostřednictvím podpořených ukončených projektů realizovaných CzechInvestem dosáhlo stanovených cílů. V případě dosud neukončených projektů NKÚ prověřoval, zda MPO vytvořilo takové podmínky, že existuje reálný předpoklad, že stanovené cíle budou naplněny.
- 3.7 NKÚ dále prověřoval, zda MPO nastavilo podmínky pro hospodárné vynaložení podpory a zda CzechInvest mohl stanovených cílů dosáhnout s vynaložením nižšího objemu peněžních prostředků.
- 3.8 Kritériem pro prověření, zda byly peněžní prostředky vynaloženy v souladu s právními předpisy, byl soulad postupu kontrolovaných osob s následujícími právními předpisy: zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky; zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací); zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole); zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek; zákon č. 218/2000 Sb.; zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv).

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

MPO u projektů z Národního plánu obnovy nesledovalo dopady podpory

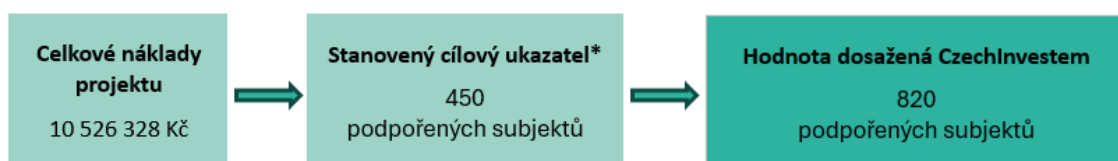
- 4.1 *Národní plán obnovy* je základním dokumentem pro využití finančních prostředků z *Nástroje pro oživení a odolnost* (Recovery and Resilience Facility – RRF), jenž si klade

⁷ CzechInvest poskytl pěti konečným příjemcům k 31. prosinci 2025 podporu ve výši celkem 9 875 056 Kč.

⁸ CzechInvest poskytl pěti konečným příjemcům k 20. březnu 2026 podporu ve výši celkem 8 257 603 Kč.

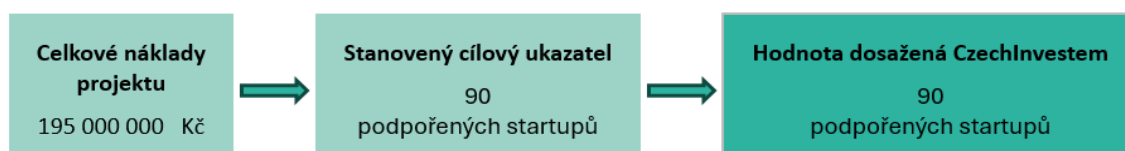
za cíl oživení ekonomiky zasažené pandemií covidu-19 a podpoření investic do ekologické a digitální transformace. *Národní plán obnovy* se dělí na jednotlivé komponenty, které se dále dělí na jednotlivé reformy a investice. *Národní plán obnovy* byl vládou schválen v roce 2021 a jeho realizace má být ukončena v roce 2026.

- 4.2 MPO realizovalo prostřednictvím CzechInvestu v rámci *Národního plánu obnovy* (komponenta 1.4 „Digitální ekonomika a společnost, inovativní startupy a nové technologie“) tři projekty zaměřené na podporu podnikání a rozvoj startupů.
- 4.3 Projekt *Podpora podnikavosti* financovalo MPO v rámci III. výzvy investice č. 8, komponenty 1.4 *Národního plánu obnovy* a byl zaměřen na podporu podnikatelských aktivit zejména u začínajících podnikatelů a veřejnosti. Cílem projektu bylo podpořit podnikavost, podnikání a úspěšné zakládání nových podniků v celé ČR, a to prostřednictvím osvětových aktivit, které zajistí motivaci a podporu k zahájení podnikání. Projekt zahrnoval například organizaci workshopů, seminářů, mentoringových aktivit. MPO stanovilo cílový ukazatel celé investice č. 8, komponenty 1.4 *Národního plánu obnovy* ve výši 450 podpořených subjektů.
- 4.4 Projekt *Podpora podnikavosti* byl CzechInvestem realizován v roce 2024 a na jeho realizaci MPO poskytlo CzechInvestu částku 10 526 328 Kč. CzechInvest v rámci projektu realizoval akce a aktivity, jichž se zúčastnilo 820 účastníků z řad studentů, začínajících podnikatelů a veřejnosti, a tím CzechInvest přispěl ke splnění cílového ukazatele investice č. 8, komponenty 1.4 *Národního plánu obnovy*.

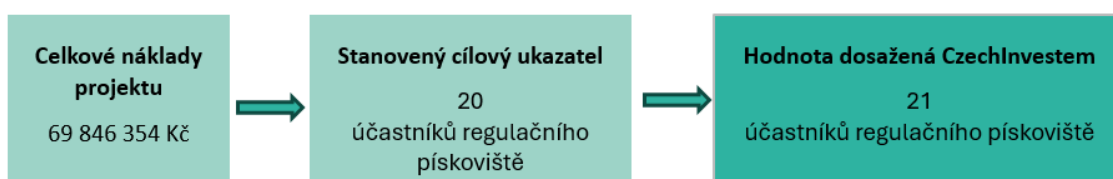

* Tento ukazatel nebyl stanoven pouze pro CzechInvest, který projekt *Podpora podnikavosti* realizoval v rámci III. výzvy investice č. 8, komponenty 1.4, *Národního plánu obnovy*. Ale hodnota tohoto ukazatele byla stanovena pro celou investici č. 8, která byla realizována třemi výzvami realizovanými i jinými příjemci než CzechInvest.

- 4.5 Projekt *Internacionalizace* financovalo MPO v rámci investice č. 10, komponenty 1.4 *Národního plánu obnovy* a měl za cíl podpořit mezinárodní expanzi startupů, spin-offů a inovativních podniků na zahraniční trhy dle jejich obchodní a investiční strategie. Podpora spočívala zejména v poskytování služeb prostřednictvím poradenské podpory, propojení se zahraničními partnery nebo účasti na zahraničních akcích a programech. MPO u tohoto projektu stanovilo cílový ukazatel 90 podpořených startupů.
- 4.6 Projekt *Internacionalizace* byl CzechInvestem realizován v letech 2024 až 2026 a na realizaci tohoto projektu MPO poskytlo CzechInvestu částku 195 000 000 Kč. CzechInvest v rámci tohoto projektu vydal rozhodnutí o poskytnutí podpory 90 startupům a stanovený cílový ukazatel projektu tím splnil.

- 4.7 Projekt *Digitální regulační pískoviště (sandbox)* financovalo MPO v rámci investice č. 11, komponenty 1.4 *Národního plánu obnovy* a jeho cílem bylo nastavit a spustit pilotní projekt digitálního regulačního pískoviště a zabezpečit technické a regulatorní prostředí pro testování. MPO u tohoto projektu stanovilo cílový ukazatel 20 účastníků regulačního pískoviště.
- 4.8 Projekt *Digitální regulační pískoviště (sandbox)* byl CzechInvestem realizován v letech 2025 až 2026 a na realizaci tohoto projektu poskytlo MPO CzechInvestu částku 69 846 354 Kč. CzechInvest v rámci tohoto projektu vydal rozhodnutí o poskytnutí podpory 21 účastníkům regulačního pískoviště a stanovený cílový ukazatel projektu tím splnil.

- 4.9 MPO u všech tří projektů nastavilo pouze kvantitativní výstupové ukazatele, které spočívaly zejména v počtu podpořených subjektů. Tyto ukazatele tak zachycovaly rozsah poskytnuté podpory, nikoli skutečný dopad projektů realizovaných CzechInvestem na podpořené subjekty.
- 4.10 MPO ani u jednoho ze tří projektů nenastavilo žádné ukazatele výsledku a ani nestanovilo postup pro monitoring podpořených subjektů, kterým by sledovalo dopady poskytnuté podpory. Bez následného monitoringu nebude mít MPO podklady k ověření účelnosti a efektivnosti poskytnuté podpory. Nebude schopno vyhodnotit, zda podporou z projektu *Podpora podnikavosti* došlo k úspěšnému zakládání nových podniků, zda podporou z projektu *Internacionalizace* došlo k mezinárodní expanzi podpořených startupů a zda podporou z projektu *Digitální regulační pískoviště (sandbox)* došlo ke zlepšení v oblasti regulačního prostředí. MPO nevytvořilo předpoklady pro naplnění své povinnosti, stanovené ustanovením § 39 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., průběžně sledovat a vyhodnocovat hospodárnost, efektivnost a účelnost výdajů v rámci své kapitoly.

Formální monitoring bez kompletních dat u projektu Podpora startupů z OP PIK

- 4.11 OP PIK byl program financovaný z prostředků EU. Jeho cílem bylo dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky založené na znalostech a inovacích. Programové období OP PIK bylo stanoveno od roku 2014 do roku 2020 s tím, že lhůta pro uznatelné výdaje skončila 31. prosince 2023.
- 4.12 Projekt *Podpora startupů* financovalo MPO z OP PIK a byl zaměřen na urychlení rozvoje podnikatelských aktivit inovativních malých a středních podniků a získání zkušeností s podnikáním jak v ČR, tak na vyspělých zahraničních trzích prostřednictvím poradenských služeb mentorů, přenosu podnikatelského know-how, podpory

komercializace produktu a transferu výsledků vývojových a inovačních aktivit. Tento projekt byl CzechInvestem realizován v letech 2016 až 2022 a na jeho realizaci MPO poskytlo CzechInvestu 195 281 864 Kč. CzechInvest podpořil celkem 213 podnikatelských subjektů.

- 4.13 MPO v rámci projektu *Podpora startupů* nastavilo mechanismus monitoringu, který byl způsobilý sledovat nejen rozsah podpory, ale i její výsledky a dopady. Monitoring byl založen na povinnosti CzechInvestu sledovat vývoj podpořených subjektů i po ukončení podpory a byl realizován prostřednictvím tzv. zpráv o udržitelnosti. MPO stanovilo CzechInvestu předložit první takovou zprávu za období od 17. 1. 2024 do 16. 1. 2025 a poté každoročně za stejné období po dobu pěti let.
- 4.14 V době kontroly NKÚ měl CzechInvest povinnost předložit MPO dvě zprávy o udržitelnosti, které předložil. Zprávy o udržitelnosti obsahovaly údaje o pozitivním ekonomickém vývoji a podnikatelských aktivitách podpořených startupů, jako jsou např. výše obrátu, počet zaměstnanců, získání financování od investora, pokračování v aktivitách v zahraničí, založení zahraniční pobočky, účast na mezinárodní akci, podání žádosti o ochranu duševního vlastnictví.
- 4.15 NKÚ zjistil, že údaje obsažené ve zprávách o udržitelnosti, které předložil CzechInvest, byly neúplné. Data o vývoji podpořených startupů, která byla podkladem pro zpracování těchto zpráv, poskytla méně než polovina podpořených startupů. Významná část příjemců podpory své povinnosti v oblasti vykazování údajů nesplnila.

Tabulka č. 3: Počet firem, které doložily/nedoložily data pro zprávy o udržitelnosti

Zpráva o udržitelnosti za období	Počet společností s povinností doložit data	Počet společností, které data skutečně doložily	Počet společností, které data nedoložily
17. 1. 2024 – 16. 1. 2025	213	86	127
17. 1. 2025 – 16. 1. 2026	192	96	96

Zdroj: zprávy o udržitelnosti za sledované období od 17. 1. 2024 do 16. 1. 2025 a 17. 1. 2025 do 16. 1. 2026.

- 4.16 Takto nízká míra návratnosti dat výrazně omezuje vypovídací schopnost monitoringu. Výsledky prezentované ve zprávách o udržitelnosti tak nemohly být považovány za plně průkazné. MPO tyto neúplné zprávy o udržitelnosti přesto schvalovalo, aniž by zajistilo nápravu nebo požadovalo doplnění chybějících údajů.
- 4.17 Povinnost podpořených startupů poskytovat údaje nebyla ze strany CzechInvestu důsledně vymáhána. Ačkoli byly vůči startupům jako konečným příjemcům podpory nastaveny povinnosti související s poskytováním údajů a současně existovaly i sankční mechanismy pro případ jejich nesplnění, CzechInvest tyto nástroje v praxi nevyužíval. Část startupů své povinnosti neplnila, aniž by to pro ně mělo jakékoli důsledky.
- 4.18 Tento postup vedl k situaci, kdy formálně existoval systém monitoringu přínosů a dopadů podpory, avšak jeho praktická využitelnost byla výrazně omezená. V konečném důsledku MPO ani CzechInvest neměly k dispozici úplný soubor dat, na jehož základě by bylo možné objektivně a komplexně vyhodnotit dopady projektu *Podpora startupů*.

- 4.19 CzechInvest měl v době kontroly stanovenou povinnost ještě v následujících třech letech předložit MPO další tři zprávy o udržitelnosti. Bez přijetí účinných opatření bude dle NKÚ nedostatek v oblasti monitoringu pokračovat i v následujících třech sledovaných obdobích, což by dále prohloubilo riziko neúplného monitorování podpořených startupů. Tento neúplný monitoring by vedl k absenci kompletních podkladů pro průkazné ověření účelnosti a efektivnosti poskytnuté podpory ve výši 195 281 864 Kč.

Nehospodárně vynaložené peněžní prostředky na služby agentury práce u projektu Technologická inkubace

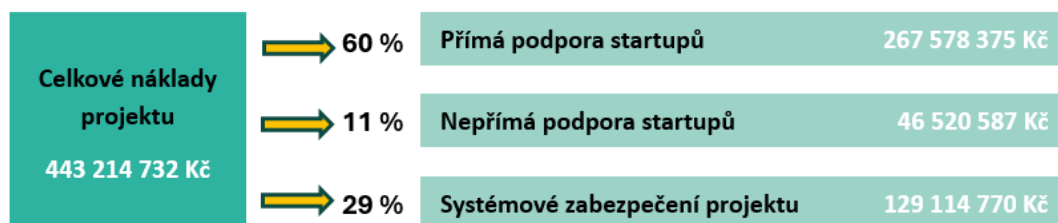
- 4.20 Projekt *Technologická inkubace* byl realizován CzechInvestem a financován MPO ze státního rozpočtu v rámci programu „The Country for the Future“, podprogramu 1 „Start-upy“. Program „The Country for the Future“ je program zaměřený na podporu výzkumu, vývoje a inovací. Realizace programu byla schválena vládou na období od roku 2019 do roku 2028.
- 4.21 Cílem projektu *Technologická inkubace* byla podpora a rozvoj inovativních technologických startupů prostřednictvím tematicky zaměřených technologických inkubačních center⁹ a celkového posílení národního ekosystému pro podporu inovací. Na realizaci projektu uzavřelo v roce 2021 MPO s CzechInvestem tzv. smlouvu o poskytnutí účelové podpory. Ukončení realizace projektu je plánováno v roce 2028.
- 4.22 MPO ve smlouvě o poskytnutí účelové podpory stanovilo, že v rámci projektu *Technologická inkubace* má CzechInvest podpořit sedm technologických inkubačních center a 270 projektů, které mají dohromady vytvořit 120 inovací a 100 výsledků výzkumu a vývoje¹⁰. V době kontroly NKÚ byla realizace projektu zhruba dva roky před ukončením realizace a CzechInvest již splnil indikátor týkající se podpory sedmi technologických inkubačních center a podpořil 246 projektů¹¹ z cílové hodnoty 270 projektů.
- 4.23 MPO v rámci projektu *Technologická inkubace* nastavilo mechanismus monitoringu, který byl způsobilý sledovat nejen rozsah podpory, ale i její výsledky a dopady. MPO stanovilo CzechInvestu, aby předkládal MPO v průběhu realizace projektu každoročně zprávy o realizaci a výsledcích projektu. Dále MPO uložilo CzechInvestu povinnost po ukončení realizace projektu předložit závěrečnou zprávu za celé období řešení projektu a současně povinnost zorganizovat závěrečné oponentní řízení, ve kterém bude ověřeno vyhodnocení výsledků projektu. MPO rovněž stanovilo, aby CzechInvest po dobu pěti let od ukončení realizace projektu každoročně předkládal MPO informaci o dosažených výsledcích a přínosech projektu.
- 4.24 MPO rozhodlo, že na realizaci projektu poskytne CzechInvestu v letech 2021 až 2028 částku 963 347 307 Kč. Do konce roku 2025 z této částky MPO poskytlo CzechInvestu

⁹ Centrum, které podporuje startupy v konkrétním tématu/oboru.

¹⁰ Patent; užitný vzor, průmyslový vzor; poloprovaz; ověřená technologie; prototyp; funkční vzorek.

¹¹ CzechInvest podpořil 246 projektů, které realizovalo 244 startupů (dva příjemci realizovali dva projekty).

443 214 732 Kč (cca 46 %). CzechInvest mohl tyto prostředky použít na přímou podporu startupů formou dotace, na nepřímou podporu startupů ve formě workshopů, seminářů, pomoci inkubačních manažerů a konzultací s odborníky a na tzv. systémové zabezpečení projektu, které spočívalo v aktivitách CzechInvestu spojených s realizací podpory.

- 4.25 Z celkové částky, kterou MPO poskytlo CzechInvestu na realizaci projektu, vyčerpal CzechInvest na systémové zabezpečení projektu 29 %. Z této částky bylo 108 057 819 Kč, tj. 84 %, tvořeno náklady na služby agentury práce¹². NKÚ v kontrole zjistil, že CzechInvest zajišťoval klíčové činnosti projektu *Technologická inkubace* nikoliv prostřednictvím vlastních zaměstnanců, ale převážně prostřednictvím zaměstnanců agentury práce, a to dlouhodobě.
- 4.26 K tomuto postupu došlo po změně původního nastavení projektu, kdy místo plánovaného zajištění personálních kapacit prostřednictvím vlastních zaměstnanců CzechInvestu došlo k rozhodnutí zajistit tyto kapacity využitím zaměstnanců agentury práce. V té souvislosti došlo i k přesunu významné části osobních nákladů do položky služeb. Uvedenou změnu navrhl CzechInvest a byla ze strany MPO schválena. CzechInvest o tuto změnu požádal poté, co Ministerstvo financí v roce 2021 zamítlo žádost MPO o navýšení počtu zaměstnanců CzechInvestu¹³.
- 4.27 Zajištění personálních kapacit prostřednictvím agentury práce nebylo CzechInvestem využíváno pouze jako krátkodobé nebo doplňkové řešení, ale stalo se dlouhodobým a systematickým modelem personálního zabezpečení projektu. Zaměstnanci agentury práce přidělení CzechInvestu měli dlouhodobě přiděleny činnosti spojené s naplňováním klíčového úkolu „podpora staru-upů, začínajících podnikatelů a podnikavosti“, který MPO stanovilo CzechInvestu v jeho statutu (ředitelé jednotlivých hubů, manažeři inkubace, koordinátoři spolupráce s VŠ, community manažer, social media manažer), anebo vykonávali činnosti spojené s každodenním provozem příspěvkové organizace

¹² Agenturou práce se podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, rozumí právnická nebo fyzická osoba, která má povolení k příslušné formě zprostředkování zaměstnání. Zprostředkováním zaměstnání se rozumí zejména vyhledávání zaměstnání pro fyzické osoby, vyhledávání zaměstnanců pro zaměstnavatele, ale také zaměstnávání fyzických osob za účelem výkonu jejich práce pro jinou právnickou nebo fyzickou osobu, tzv. uživatele. Při agenturním zaměstnávání tak agentura práce vystupuje jako zaměstnavatel, zatímco její zaměstnanci vykonávají práci pro uživatele, který jim práci přiděluje a dohlíží na její provedení.

¹³ MPO předložilo zamítavé stanovisko Ministerstva financí, které jej mimo jiné odůvodnilo tím, že požadavek na navýšení počtu míst není podložen žádným závazným dokumentem a že veškeré dodatečné personální potřeby je potřeba řešit v rámci vlastních možností v kapitole MPO, kde se Ministerstvu financí jeví dostatečný prostor pro možnou optimalizaci procesů a zrušení dlouhodobě neobsazených míst, a poukázalo i na naddimenzovanou navrženou úroveň odměňování zaměstnanců CzechInvestu.

(účetní, právník, finanční manažer, personální manažer, analytik, marketingový manažer, administrativní podpora).

- 4.28 Zaměstnanci agentury práce byli řízeni CzechInvestem a vzhledem ke startupům vystupovali jako zaměstnanci CzechInvestu. Působili v projektu dlouhodobě, v některých případech byli tito zaměstnanci agentury práce zapojeni do projektu nepřetržitě po dobu několika let. Fakticky tak nahrazovali standardní pracovní poměr stálých zaměstnanců CzechInvestu.
- 4.29 Tento způsob zajištění činností projektu byl spojen s dodatečnými náklady. Cena za služby agentury práce byla tvořena nejen osobními náklady zaměstnanců agentury práce¹⁴, ale zahrnovala také provizi agentury práce a DPH. Za kontrolované období dosáhly tyto přidružené náklady na provizi a DPH částky 20 744 815 Kč. Tyto náklady byly hrazeny z prostředků projektu a byly MPO uznány jako způsobilé výdaje.

- 4.30 Náklady na provizi a DPH představují dodatečné výdaje, které by nevznikly při zajištění činností prostřednictvím vlastních zaměstnanců CzechInvestu, protože v takovém případě by projekt nebyl zatížen provizí agentury ani DPH. NKÚ vyhodnotil peněžní prostředky vynaložené na úhradu provize a DPH jako nevhodné. Navíc dle NKÚ využívání zaměstnanců přidělených agenturou práce vykazovalo znaky dlouhodobého nahrazování pracovního poměru agenturní formou a obcházení pravidel odměňování ve veřejné správě.
- 4.31 MPO tento postup CzechInvestu v roce 2021 schválilo a následně bylo každoročně ze strany CzechInvestu informováno o jeho pokračování. V roce 2023 provedlo MPO u CzechInvestu kontrolu a došlo k závěru, že hrazení osobních nákladů CzechInvestem přes agenturu práce je nevhodné a neefektivní. Přesto MPO dále i v následujících letech umožnilo a schvalovalo jako způsobilé náklady, které CzechInvest na služby agentury práce vynakládal. MPO nepřijalo žádné opatření směřující k tomu, aby byl projekt realizován hospodárnějším způsobem, a nezasáhlo proti modelu, u něhož bylo zřejmé, že generuje dodatečné náklady bez přímého přínosu pro plnění cílů projektu.
- 4.32 Projekt *Technologická inkubace* sice MPO nastavilo s jasným cílem a měřitelnými indikátory a vytvořilo systém monitoringu výsledků a dopadů, avšak způsob zajištění jeho klíčových činností prostřednictvím zaměstnanců přidělených agenturou práce vedl dle NKÚ k nevhodnému využívání veřejných prostředků.
- 4.33 MPO, kterému je podřízena státní příspěvková organizace CzechInvest, má povinnost podle § 39 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb. průběžně sledovat a vyhodnocovat

¹⁴ Ustanovení § 43a odst. 6 zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, stanoví: „Pracovní a mzdové nebo platové podmínky zaměstnance dočasně přiděleného k jinému zaměstnavateli nesmějí být horší, než jsou nebo by byly podmínky srovnatelného zaměstnance zaměstnavatele, k němuž je zaměstnanec dočasně přidělen.“

hospodárnost, efektivnost a účelnost vynakládání výdajů ve své kapitole a působit při řízení příspěvkové organizace tak, aby výdaje byly co nejhospodárnější, nejefektivnější a nejúčelnější. MPO sice sledovalo a vyhodnotilo, že hrazení osobních nákladů CzechInvestem přes agenturu práce je nehospodárné, ale proti pokračování těchto úhrad nepřijalo účinná opatření.

- 4.34 MPO porušilo § 39 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., neboť u projektu *Technologická inkubace* opakovaně schvalovalo jako způsobilé takové výdaje, které samo označilo jako nehospodárné.

Seznam zkratk

CzechInvest	Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest
ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
OP PIK	operační program <i>Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost</i>
OP TAK	operační program <i>Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost</i>